

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Nivelarea valurilor. — Cronica economică. — Dela „Solidaritatea”: Către băncile noastre. — Cursurile oficiale de vânzare a devizelor. — Situația. — Cronica: Refacerea creditului. Reprimarea specei. Prejurile maxime. Rechi-ziționarea unei uzini în Paris. Asigurările agricole. Mișcarea aurului. Bursa. — Dela „Solidaritatea”: Aviz.

Nivelarea valurilor.

Un eveniment financiar de cea mai impozantă proporție a venit să așeze raportul valurilor internaționale pe o nouă platformă de echilibru. Faptul a părut la prima vedere inexplicabil, în fond însă el are justificări logice și firești, cari puse în legătură cu evenimentele financiare anterioare nu sunt decât o simplă concluziune, care trebuia să iasă la iveală. E vorba adevărat de acordul anglo-franco-american în privința nouilor raporturi valutare, stabilite în mod atât de discret, încât, când el a fost dat publicității, a produs în lumea financiară o mare fierbere și în orice caz o mare surpriză.

Am zis că fenomenul era logic și firesc, deși este vorba de un fenomen inflaționist, când noi am susținut permanent utilitatea deflației. Ar părea deci că ne găsim în fața unei contradicțiuni și de aceea lămuririle cât mai amănunțite sunt necesare.

Franța a fost țara, care a ținut mult la stabilitatea monetară, plecând de la valoarea banului pe baza conținutului lui de aur. Normal este să fie așa, pentru că în afară de valoarea lui de circulație, banul unei țări trebuie să reprezinte și o valoare intrinsecă. Câtă vreme au fost la

putere partidele nepronunțat socialiste, au căutat ca cu toate mijloacele să mențină echilibrul bugetar și ordinea financiară, combinând toate măsurile în acest scop. Dar a venit la putere partidul socialist, de nuanță chiar marxistă al dlui Leon Blum. Ce putea să facă acest partid care se intitulează democrat, decât să recurgă la măsuri demagogice spre a-și asigura simpatia cetățenilor? Astfel a tolerat acea atmosferă disolvantă a ordinii și a spiritului de muncă, lăsând pe lucrători să ocupe în voe fabricile și să îndepărteze pe patroni, în ordinea socială a lucrurilor. A redus orele de muncă și a mărit salariile provocând scumpirea tuturilor mărfurilor, în ordinea economico-financiară. În mod fatal viața s'a resimțit, schimburile economice cari determinau importul și exportul s'au deplasat și fatal s'a ajuns la concluziunea că nu rămâne altceva de făcut, de cât să se decreteze devalorizarea francului. În caz contrar, mărfurile franceze nu mai puteau să străbată pe piață, viața economică a țării se îngreuna și guvernul se găsea în fața unei situațiuni pe care a provocat-o și căreia dacă nu-i dădeau o deslegare, fatal se întorcea în contra lui, amușind în mod concret, veleitățile tuturilor financiarilor improvizați de a avea pretenția că au găsit piatra filozofală a unei vieți ușoare și fără prestare de muncă, sau în orice caz că ei pot să îmbunătățească viața pe altă cale decât a mijloacelor clasice, care este muncă continuă și neobosită.

Măsura însă la care s'a ajuns nu aduce nimica nou. Venitul individului s'a mărit în unități monetare, dar s'a micșorat

în valoare intrinsecă. Posibilitatea lor de cumpărare nu s'a modificat cu nimic, așa că în fond totul se reduce la un fel de șmecherie cum bine caracteriza faptul ziarul „Curentul“, comentându-l într'unul din numerile sale trecute.

Prin urmare, din punctul de vedere al înlănțuirii fenomenelor nu greșim când spunem că acordul valutar anglo-franco-american este ceva firesc și logic, din punctul de vedere al problemei financiare în genere, el nu aduce însă nici o îmbunătățire. Că așa este, că adecă devalorizarea nu îmbunătățește viața ne-o dovedește însași realitatea. Și până la acordul de care ne ocupăm, țările cercaseră asemenea mijloace. Cercase Anglia, cu forțele sale politice și financiare puternice, cercase America în baza ideilor năstrușnice de-a opri mersul natural al lucrurilor în drumul lor spre normalizare. Și totuși Franța a putut rezista pe vechea pozițiune, câtă vreme a respectat principiile judecății clasice derivând dintr'un fundament moral al procesului economic și financiar. Desechilibrul a trebuit să fie provocat de agitațiunile demagogice, cari distrug pe unde trec toată capacitatea de muncă a indivizilor și deci a popoarelor.

Natural că în fața acestei măsuri și celelalte țări s'au văzut nevoite să reacționeze. Câtă vreme Franța respecta valoarea aur a banului său, exista o țară care constituia stâlpul puternic de legătură între celelalte din Europa. Și toate acestea se bizuiau pe echilibrul acesta solidar, care nu deranja schimburile reciproce în nici o măsură. Insaș Italia angajată în războiul din Abisinia nu s'a gândit un moment să-și devalorizeze moneda, deși în asemenea situațiuni măsura era un caz de forță majoră. Din moment însă ce Franța a părăsit platforma de echilibru, toate celelalte au trebuit să o urmeze. De ce? Pentrucă era în primul rând o problemă de ordin psihologic, iar în al doilea rând una de aliniere la noul echilibru creat. Devalorizarea franceză aducea cu sine o nouă repartitie a posibilităților de schimburi, determinată de fluctuațiunile de prețuri ce fatal se ivesc în astfel de ocaziuni. Până la restabilirea echilibrului trecea de sigur un timp important și țările din chestiune n'aveau nici un motiv să-și îngreuneze situația.

Dar celelalte țări au fost silite să devalorizeze și ele pentruca să se restabi-

lească etalonul economico-financiar în situație normală, căci prin măsura pe care Franța o luase, proclamase atotputernicia unui instrument cu acelaș nume ca și cel vechiu, dar cu o forță de achiziție mult redusă. Este precum cu drept cuvânt remarcarea cineva, ca și când metrul s'ar fi redus la 70 cm. pentruca să se numească tot metru. Ori cei pentru cari metrul este de 100 cm. natural că prețul unității trebuie să fie mai mare și astfel o atmosferă de suspiciune reciprocă se instăpâna care trebuia înlăturată.

Dacă normal a fost ea în urma reformelor economice introduse, Franța să-și devalorizeze valuta, tot așa de normal a fost ca celelalte țări să o urmeze. În felul acesta diferența de valoare aparentă a caștigului individual se generalizează și rezultatul final nu este decât demascarea minciunii inflaționiste. În noua situație ne întrebăm însă ce s'a schimbat în compunerea generală a relațiunilor economice, pentruca să răspundem, nimic. Din moment ce toate țările au făcut front general, adoptând noua situație valutară cu care Franța voia să-și fericească cetățenii, care mai este diferența între ceea ce s'a stabilit și între ceea ce era mai înainte stabilit. Înmulțirea monedelor? Dar ele în aceeaș măsură s'au devalorizat, așa că tribulația se va dovedi în scurtă vreme fără efect. Ce măsuri se vor inventa atunci, pentru a promite viața ușoară cetățenilor rămâne de văzut, și nu știm dacă se vor mai găsi altele tot așa de seducătoare.

În fond deci devalorizarea franceză este o urmare firească a reformelor socialiste pe cari le-a introdus guvernul, crezând că va ușura viața cetățenilor. Faptul că celelalte țări s'au alăturat nu însemnează că au admis ideia devalorizării, ci că au finit să restabilească o nouă platformă de uniformizare a valutilor și deci o nivelare a lor, ceea ce împiedecă o speculație reciprocă.

ING. GH. BRÂNDUȘ.

Cronica economică.

În ultimul Consiliu de Miniștri, ce a avut loc Vineri 16 Octombrie, s'au luat o serie de hotărâri importante în legătură cu viața economică internă. Astfel, s'a afirmat încă odată, că *Leul românesc nu va suferi nici o devalorizare*. În contra acelor cari vor răspândi șvonuri neîntemeiate cu scopul de a induce

în eroare publicul cu privire la valoarea Leului românesc și a provoca tulburări în viața economică a țării, se vor aplica cele mai aspre sancțiuni. Deasemenea vor fi urmăriți toți comercianții și industriașii, cari vor urca prețurile diferitelor mărfuri, în special, mărfurile și produsele de primă necesitate. Despre aceste produse se va întocmi un tablou, care va fi trimis tuturor Primăriilor din țară, spre a da ordonanțe fixând prețurile maxime, în funcție de împrejurările locale. Limita superioară a prețurilor astfel maximalizate nu va fi mai urcată ca prețurile din luna Septembrie 1936. În vederea celor de mai sus, Ministerul de Industrie și Comerț împreună cu cel de Interne, au reexaminat dispozițiile legii speculei din 1923, și s'a constatat, că toate măsurile cari urmează să fie aplicate pentru reprimarea speculei, pot fi încadrate în aceasta lege. Sancțiunile vor fi puse imediat în aplicare. Autoritățile administrative vor proceda cu cea mai mare iușeală și energie. Ca măsură sau pedeapsă extremă, Consiliul a hotărât să suprima cotele de import tuturor comercianților, cari nu se vor supune dispozițiilor luate.

Ca o urmare a urcării prețului cerealelor, oficiul de valorificare a cerealelor a fixat, în ședința din 16 Octombrie a. c., prima de valorificare la grâu, pe luna Noembrie a. c., la Lei 2.500 pentru vagon, dela 6.500 Lei, cât era mai înainte.

O delegație a Ministerului de Finanțe, în frunte cu secretarul general dela acest departament dl Lăzeanu, a plecat la Paris pentru a trata cu creditorii străini posesori de rente românești.

Se știe că prin acordul în vigoare, care expiră peste șase luni, s'a hotărât, ca pe exercițiul 1934/35 să se plătească numai 25% din cuponul nostru extern, pe 1935/36, 32 la sută, iar pe 1936/37, 42 la sută, rămânând ca după expirarea termenului, dacă situația financiară a țării va permite, să se revie la regimul anterior încheierii convenției, existente azi.

În urma devalorizării monedelor, în cari s'au contractat împrumuturile noastre de stabilizare (1929), de dezvoltare (1931) și de înzestrare (1934/35), situația datoriei noastre externe se prezintă complet schimbată.

Guvernul intenționează să contracteze, pe piața Parisului sau a Londrei, un mare împrumut pentru *convertirea* întregii noastre datorii publice externe. Această soluție ar fi favorabilă pentru noi, din două puncte de vedere. Mai întâi, s'ar obține o reducere sensibilă a actualei datorii publice a României, din cauza scăderii cursului rentelor românești din străinătate, față de valoarea lor nominală. În rândul al doilea, am realiza beneficii foarte mari, provenind din recenta devalorizare.

Dacă contractarea împrumutului nu va fi posibilă, totuși creditorii străini vor trebui să consimtă la

un nou aranjament pentru achitarea creanțelor lor. În adevăr, dispozițiile acordului vechiu nu se vor mai putea executa, pentru motivul că, puterea de plată a României, a scăzut, în urma devalorizării Lirei Sterline, Francului francez, elvețian, Lirei italiene, etc. Azi, spre a-și achiziționa sumele în valută forte, cu cari să-și achite cuponul extern, țara noastră trebuie să exporte o cantitate mult mai mare de mărfuri și produse, față de cantitatea exportată înainte de semnarea acordului Slăvescu.

În acest moment se duc tratative între România și Polonia pentru încheierea unui acord comercial și de plăți. Se crede că acest acord va fi fapt împlinit peste câteva zile, și va aduce o îmbunătățire importantă în relațiile economice dintre cele două state amice. Deasemenea se vor începe conversații între reprezentanții noștri și ai Italiei, în vederea stabilirii unui nou aranjament comercial și de plăți.

În săptămâna trecută s'a constatat o activare a pieții metalurgice, a cerealelor și a exportului de cherestea și a lemnului de foc. Piața petroliferă, a vinului și a bursei sunt staționare.

Din informațiile ce le-am primit până acum din diferite surse rezultă, că economia Marii Britanii a trecut punctul culminant al crizei și, pe încetul, începe să se refacă. Acest lucru se datorește mai multor cauze. Mai întâi, devalorizarea Lirei sterline în 1931. Imediat și-au reînceput activitatea o mulțime de întreprinderi. Exportul Angliei a eșit din amorțeala, în care îl adusese o monedă prea valoroasă. În rândul al doilea, protecționismul vamal, care a urcat veniturile Statului cu 70 milioane Lire sterline anual. În rândul al treilea, politica banului ieftin. Și în sfârșit, comenzile de armament la fabricile din țară, dictate de necesitățile de înarmare a națiunii. În ultimul timp, peste 500 mii de oameni fără lucru și-au găsit plasamente, iar numărul total actual al șomerilor de abia trece de un milion și jumătate, fiind cifra cea mai scăzută din cei 7 ani din urmă.

Se pare că Cehoslovacia încă a ținut seama de unele din principiile cari au călăuzit pe conducătorii britanici. Din declarațiile domnului Kalfus, ministrul finanțelor cehoslovace, reese, că economia țării vecine se găsește din nou la începutul prosperității sale, datorită recente scăderi a valorii coroanei cehe și a politicii de micșorare a chiriei banului. Reușita împrumutului intern pentru nevoile apărării naționale explică în deajuns afirmația de mai sus, precum și încrederea în noul regim monetar.

La 17 Octombrie 1936 s'a constituit, în Praga, „Centrul Economic”. Scopul acestei instituții este

de a înlesni schimburile comerciale dintre țările, cari compun Mica Înțelegere și intensificarea relațiilor economice dintre aceste țări. Mica Antantă constituie o unitate diplomatică și politică, din cauza intereselor comune politice, țări au dictat crearea ei. Dar, pe lângă aceste interese pur politice, țările noastre au mari interese economice de satisfăcut. Cehoslovacia are nevoie de debușee sigure pentru desfacerea produselor industriei sale. Jugoslavia și România, țări eminentemente agricole, au nevoie de piețe, pe cari să-și desfacă produsele agricole. Pentru ce, oare, nu s'ar studia necesitățile acestor trei state aliate, spre a se ajunge la rezultatul practic, ca nevoile lor să fie satisfăcute, în primul rând, prin ele înșile? „Centrul Economic” se pare că este primul mijloc, care tinde la realizarea acestui scop.

Consiliul economic al Micii Înțelegeri, întrunit în a 8-a sesiune în București, între 12—19 Octombrie 1936, și-a încheiat lucrările. Din comunicatul dat presei rezultă, că discuțiunile din comisiuni s'au punctat, în special, asupra următoarelor chestiuni: Încheierea unui tratat de comerț și de navigație între România și Sârbia, pentru care se vor începe tratative la 1 Noiembrie 1936. În rândul al doilea, a fost examinat Protocolul încheiat la Praga la 22 Iunie 1936, asupra planului conceput de dl Hodza, referitor la cooperarea economică a Statelor din bazinul Dunării. Apoi, s'au încheiat două acorduri pentru suprimarea vizei de pașapoarte dintre cele trei țări. Diferite planuri de activitate în materie de export, învățământ, transporturi pe căile ferate, medicale, igienice, sociale etc. au fost stabilite și adoptate. Au mai format obiect de acorduri speciale o mulțime de chestiuni în legătură cu navigația pe Dunăre. S'a mai hotărât crearea unei Uniuni postale și de comunicații între țările Micii Înțelegeri, Grecia și Turcia, reducerea taxelor telegrafice și crearea unui timbru postal cu emblema Micii Antante. În fine, s'au discutat și propus măsuri pentru o mai întinsă propagandă între țările amintite și acorduri speciale asupra asigurărilor sociale, rămânând, ca viitoarea sesiune a Consiliului economic al Micii Antante să se ție la 15 Februarie 1937 în Belgrad.

S. P.

Dela „Solidaritatea”.

Către băncile noastre.

Vă atragem atențiunea asupra Legii pentru constatarea și perceperea veniturilor fondurilor locale, sanitare și de ocrotire, publicate în Monitorul Oficial Nr. 101, din 4 Mai 1936 și asupra Regulamentului acestei legi, publicat în Monitorul Oficial Nr. 205 din 3 Septemvrie 1936, (în

special art. 2 punct 2, litera a) și art. 7, litera b) din Regulament). Prin această lege s'a înființat o contribuție de 2% asupra valorii locative a birourilor unde funcționează vreo bancă și de 1—3% unde funcționează alte stabilimente comerciale.

Pentru impunerea aceasta, banca este obligată să înainteze declarații până la 31 crt. cel mai târziu. Aceste declarații se vor înainta la medicii primari dela toate sediile băncii. Deci o bancă care are sucursale va face declarații atât la medicul primar dela sediul central, cât și la medicii primari dela sediile sucursalelor, bineînțeles numai pentru localul dela sucursala respectivă.

Impunerea se face numai pentru localurile unde se găsesc stabilimente comerciale și industriale, deci pentru toate localurile unde funcționează banca. De ex.: dacă o bancă afară de localul propriu zis al băncii unde funcționează birourile sale, mai are antrepozite, magazii, etc., cu un cuvânt alte localuri unde exercită vreo afacere comercială, această bancă va face declarații și pentru aceste localuri. Valoarea locativă este cea stabilită cu ocaziunea impunerii imobilelor la impozitul după venitul imobiliar.

Ținem să precizăm, că prin această lege s'a înființat și o taxă de autorizație de funcționarea stabilimentelor comerciale și industriale de Lei 100 până la 10.000—. Considerând că aproape toate băncile noastre funcționează înainte de introducerea acestei taxe, aceste bănci nu mai trebuie să plătească taxa de autorizație.

În urma celor ce preced **Vă recomandăm** să înaintați declarația cel mai târziu până la 31 crt. la medicul primar dela sediile DV. Formular de declarație-tip veți găsi la orice debit de tutun dela orașe.

Sibiu, 22 Octombrie 1936.

„**SOLIDARITATEA**”.

Cursurile oficiale de vânzare a devizelor.

Ministerul de finanțe a comunicat vămilor cursurile oficiale de vânzare a devizelor, pe care le vor avea în vedere la calcularea și perceperea taxelor advalorem:

Acestea sunt:

O Liră egipteană Lei 515 (fără primă), 710,70 (cu primă de 38 la sută).

Un florin olandez Lei 54,20 (fără primă), 74,80 (cu primă de 38 la sută).

O Drahmă Lei 1,05 (fără primă).

Un Dinar Lei 3,05 (fără primă).

O Reichsmark Lei 39,50 (fără primă).

O Belga Lei 17 (fără primă), 23,46 (cu primă de 38 la sută).

Un pengoe Lei 27,50 (fără primă).

O Coroană daneză Lei 22,50 (fără primă), 31,05 (cu primă de 38 la sută).

O Marcă filandeză Lei 2,30 (fără primă), 31,17 (cu primă de 38 la sută).

O Liră turcă Lei 80,31 (fără primă), 110,83 (cu primă de 38 la sută).

Un Escudo Lei 4,75 (fără primă), 6,55 (cu primă de 38 la sută).

O Livră sterlingă Lei 502 (fără primă), 692,70 (cu primă de 38 la sută).

Un Pesetas Lei 14 (fără primă), 19,32 (cu primă de 38 la sută).

O Liră italiană Lei 5,35 (fără primă), 7,38 (cu primă de 38 la sută).

Un Dolar Lei 102,50 (fără primă), 141,45 (cu primă de 38 la sută).

O Coroană norvegiană Lei 25 (fără primă), 34,50 (cu primă de 38 la sută).

Un Franc francez Lei 4,75 (fără primă), 6,55 (cu primă de 38 la sută).

O Coroană cehă Lei 3,60 (fără primă), 4,97 (cu primă de 38 la sută).

O Leva Lei 1,22 (fără primă), 1,69 (cu primă de 38 la sută).

O Coroană suedeză Lei 25,50 (fără primă), 35,19 (cu primă de 38 la sută).

O Liră palestiniană Lei 502 (fără primă), 692,76 (cu primă de 38 la sută).

Un Zlot Lei 19,25 (fără primă), 26,56 (cu primă de 38 la sută).

Un Șiling austriac Lei 27,50 (fără primă).

Un Franc elvețian Lei 23,40 (fără primă), 32,29 (cu primă de 38 la sută).

Transformarea în Lei a valorii mărfii dintr-o factură, se va face în cursul devizei respective, din coloana II, de mai sus, adică la cursurile cu prima de 38 la sută, afară de Drahmă, Dinar, Reichsmark, Pengoe și Șilingul austriac, care vor fi transformate în Lei la cursurile indicate în coloana I-a, fără să se mai adauge prima de 38 la sută.

Situația

Problema refacerii creditului pare a preocupa mai deaproape pe conducătorii de azi.

Astfel, zilele trecute s'a ținut la Ministerul de Finanțe sub președinția dlui ministru Mircea Cancicov o ședință importantă a membrilor comisiei pentru reorganizarea creditului.

Cu această ocaziune dl Ministru Mircea Cancicov a făcut un interesant expozeu cu privire la problema creditului.

S'a putut vedea din această expunere că ideile ministrului de finanțe se întâlnesc cu cele exprimate de guvernatorul Băncii Naționale.

Refacerea creditului e o condiție esențială de care e legală înviorarea economiei naționale.

În ultimii șase ani de criză creditul a fost omorât la noi în țară, nu din cauză că ne-au lipsit legiuirile, ci tocmai nenumăratele legiuiri l-au omorât.

Astfel, legea concordatului a desființat creditul comercial, legea conversiunii a desființat creditul agricol și creditul ipotecar, legea suspendării urmărilor a avut acelaș efect și lipsa unei legi categorice, care să sancționeze pe debitor și să apere integral pe creditor, a completat ce a mai lipsit, ca să nu avem credit.

Nu mai insistăm asupra consecințelor de pe urma distrugerii creditului, cari sunt îndeajuns de cunoscut și mai ales simțite de către toată lumea. Dar, în situația de azi nu se poate concepe refacerea creditului fără o prinenire a moravurilor financiare și fără o lentă stabilire a drepturilor creditorului.

Prin urmare problema ce se pune mai înainte de toate, va trebui să fie introducerea unei ordine a creditului, care să-i asigure climatul prielnic pentru revenirea lui.

Refacerea creditului este însă strâns legată de restabilirea încrederii, în aceasta implică intangibilitatea creanței. Ori, acest lucru reclamă măsuri legislative foarte drastice. Încrederea nu poate fi refăcută decât după o serie de măsuri radicale, de natură să curețe terenul.

Guvernul pare a fi hotărât la orice măsuri necesare refacerii creditului.

Dealtfel declarațiile dlui ministru Mircea Cancicov în privința aceasta sunt categorice.

D-Sa după ce arată cum s'a prăbușit noțiunea de credit și situația finanțelor în momentul venirii la putere a partidului liberal spune :

„Bugetele erau atunci deficitare, furnizorii, funcționarii și pensionarii neplătiți, bunuri ale statului concesionate la străini, împrumuturi externe oneroase consumate sau folosite pentru acoperirea cheltuielilor ordinare; casele autonome administrate cu cheltuieli ruinătoare; apărarea națională lăsată fără finanțe; Banca Națională sub control străin; economia națională falimentară sub apăsarea datoriilor oneroase atât pentru agricultori cât și pentru orășeni, ceiace creiase acel conflict fără precedent între creditori și debitori; balanța comerțului exterior pasivă; industria și comerțul fără activitate; iar guvernul țării pornit ca ultimă salvare să solicite Ligii Națiunilor controlul efectiv asupra administrației și legislației financiare interne, în spe-

ranța unui iluzoriu și problematic concurs financiar din afară.

Astfel s'a prăbușit noțiunea de credit și de creanță și odată cu ele a suferit pierderi enorme rodul atâtor ani de sănătoasă îndrumare a tănărului capital românesc chemat să activeze și să fecundeze pe toate terenurile economia națională dela modestele, dar încurajatoarele începuturi cooperatiste până la marile institute de credit rural, urban și bancar.

Pentru a putea începe cu succes opera de refacere completă a debitorilor și creditorilor, să asanăm ceea ce mai era de asanat, să dăm exemplu de ordine și chibzuială în conceperea și executarea bugetului Statului, impunând tuturor regimul sever al echilibrului prin sacrificii și economii prin practica constantă și perseverență a acelei politici financiare și economice care face ca astăzi nu numai să avem un buget echilibrat, dar să fim în măsură să dăm tot ceea ce trebuie pentru înarmarea țării și apărare națională; să facem o bună valorificare a produselor noastre; să avem o balanță comercială activă; să executăm lucrări mari de înzestrare pe toate terenurile și să reînceapă mișcarea capitalurilor, să sporească îmbucurător depunerile economiilor la casele speciale controlate de Stat, la B. N. R. și la marile bănci particulare.

După această voință și serioasă pregătire, guvernul crede azi prielnic momentul să realizeze ultimul punct din programul său financiar. De aceea în deplin acord cu șeful guvernului și cu ministrul de finanțe, dl guvernator al Băncii Naționale a convocat conferința dela 13 Septembrie crt. pentru a pune în discuție specialiștilor și reprezentanților categoriilor interesate problema generală a reorganizării creditului.

Adresându-se membrilor conferinței, dl M. Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale, în perfectă identitate de simțire cu ministrul de finanțe, preciza astfel cadrul problemei ce ne preocupă pe toți deopotrivă: „după lichidarea laudabilă a acestui trecut, care apasă atât de greu asupra economiei naționale, prezentul, reclamă acum să se construiască în domeniul creditului ceea ce este realmente necesar. Este indispensabil deci de a privi marea problemă a creditului în întreg complexul ei cu o hotărâtă, curajoasă și neșovăită concepție constructivă.

Banca Națională potrivit statutelor ei constituie organul superior de îndrumare și nivelare a mijloacelor de credit existente pe piața românească. Aceasta fiind funcțiunea sa esențială și organică, Banca Națională este cea mai în măsură atât prin rolul ei în fruntea economiei naționale, prin cunoașterea adâncă a pieții creditului, cât și prin alimentarea acestei piețe, să pășească cea dintâi, la realizarea acestei mari opere de reconstrucție a creditului, convins fiind dacă

ea nu ia această inițiativă, opera aceasta atât de indispensabilă țării, rămâne sub forma de deziderate, legiferate sau nu, și nu se poate realiza.

În acest spirit și cu aceste convingeri, pentru a se ajunge la soluțiunile cele mai potrivite, prin studierea amănunțită a tuturor elementelor necesare multiplelor ramuri mai sus arătate ale problemei am crezut necesar a se institui la Banca Națională a României următoarele comisii cu scopurile aci arătate.

1. Comisiunea pentru reorganizarea creditului pentru agricultori pe diverse categorii.
2. Comisiunea pentru reorganizarea creditului special necesar exploatărilor aurifere și metalifere din țară.
3. Comisiunea pentru organizarea creditului special necesar diverselor categorii de funcționari, militari, magistrați, profesori, învățători, preoți, funcționari administrativi etc.
4. Comisiunea pentru organizarea creditului miciei industriei, meseriașilor și muncitorilor.
5. Comisiunea pentru organizarea depozitelor în instituțiile de credit.
6. Comisiunea pentru examinarea prețului creditului (dobânzi, comisioane, etc.) în vederea ieftinirii creditului.
7. Comisiunea pentru examinare a evidenței creditului, evidență necesară pentru a se cunoaște capacitatea de credit și de solvabilitate a negustorilor și a se ști în ce măsură se pot bucura de credite.
8. Comisiunea pentru examinarea măsurilor de control a operațiunilor de bursă.

Aceste comisii vor începe de îndată activitatea lor și ne exprimăm dorința ca ele să-și depună rapoartele și proiectele ce vor elabora în cel mai scurt timp cu putință.

Studiile pregătitoare și materialul adunat de comisii, cari lucrează pe lângă B. N. R. începând să ne fie puse la dispoziție de către dl guvernator, am decis de acord cu dl Prim Ministru Gh. Tătărescu și cu dl C. I. C. Brătianu, șeful partidului național-liberal să vă convocăm azi aci, ca împreună și în strânsă colaborare cu conducătorii celorlalte departamente economice, domnii Miniștrii ai Agriculturii, Muncii și Cooperației să propunem măsurile practice și să creem cadrul legal pentru înfăptuirea operei de reînvierea generală a creditului.

În acest scop propun ca această comisie convocată astăzi alcătuită din Dvs. să se constituie în următoarele cinci comisii:

1. Comisia pentru condițiile creditului, preț, evidență, control, asigurarea depozitelor, controlul operațiilor de bursă și reglementarea comerțului de bancă;

2. Comisiunea pentru creditul agricol și asigura-
rile fărănești obligatorii;

3. Comisiunea pentru creditul miciei industriei,
meseriașilor și muncitorilor;

4. Comisiunea creditului funcționarilor, Coope-
rației, împrumutului pe amanet (Muntele de Pietate).

Lucrările Comisiunilor Dvs., vor fi completate
cu proiectul pentru asigurarea cadrului juridic de pro-
tecțiunea creanței în studiul Ministerului de Justiție.

Fără îndoială că guvernul este bine intenționat.
Să nădăjduim că și împrejurările vor fi favorabile
acestei vaste acțiuni de refacere a creditului, care
dorim să devină cât mai repede o realitate.

i. o.

* * *

Răsturnarea monetară franceză, elvețiană etc., cu
toate că nu are nici o legătură cu moneda noastră, a
influențat cu durere Leul nostru în mod foarte defa-
vorabil.

Ultimul an, în privința valutară, a fost foarte
plăcut, pentru comerț și industrie. Valutele forte cu
mici oscilațiuni provocate de ofertă și cerere au fost
absolut stabilite. Francul francez avea 75⁰/₀agio, Lira
sterlină 70⁰/₀, Dolarul 63⁰/₀, aurul 75⁰/₀.

Evenimentele recente au înrăutățit brusc această
situație. Actualmente francul francez are 93⁰/₀agio,
Lira sterlină 95⁰/₀, Dolarul 82⁰/₀ iar aurul 92⁰/₀.

Schimbarea aceasta atinge dureros comerțul și
industria noastră importatoare. Este cert, că partea
mare a comerțului și industriei își achită importurile
prin Bursa neagră. Trebuind să plătească pentru va-
lutele de cari au nevoie 12—15⁰/₀ mai mult, calculele
lor de rentabilitate sunt grav atinse. La prețurile de
vânzare de până acuma sunt expuși să peardă parale,
iar dacă vor urca prețurile spre a-și asigura rentabi-
litate, riscă să fie condamnați pentru speculă.

Paralel cu urcarea valutei s'au produs brusce
urcări și în bursa de efecte. În tot cursul lunii August
s'au încheiat în bursă la acțiuni, operațiuni în valoare
totală de Lei 17 mil. Din 1—28 Sept. același calm a
stăpânit bursa. Datorită furiei din 29 și 30 totalul ope-
rațiunilor la acțiuni a fost în Sept. crt. Lei 47 mil.

Febra a durat numai câteva zile atingând prin-
cipalele hârtii următoarele cursuri.

S. T. B. 1.680, Mica 1.450, Letea 870, Reșița
525, B. N. R. 5100, Credit Ind. 675, Banca Rom. 375,
Credit minier 275, IRK. 53, Concordia 520, Steaua
420, Astra 880. După potolirea spiritelor cursurile
după cum era și firesc au cedat puțin. Lumea însă
dându-și seama, că cursurile nu sunt exagerate s'a

abținut dela vânzări astfel că situația și-a revenit. A
mai contribuit la fermitatea pieței urcările cursurilor
petrolifereilor române la Paris și fermitatea prețurilor
produselor petrolifere.

Dintre efecte în ultimul timp singurele căutate
au fost Stabilizarea și Inzestrarea.

SUPLEANT.

CRONICA

Refacerea creditului. Cele vreo 6 comisii,
cari și-au pus în gând să fericească țara cu o nouă
serie de legi, lucrează de zor.

Astfel, comisiunea care studiază problema credi-
tului pentru meseriași și funcționari, a cerut de mare
urgență date — chiar aproximative — dela bănci, (prin
intermediul Consiliului Superior Bancar) despre dato-
riile funcționarilor și meseriașilor.

Cea care studiază reorganizarea creditului agricol
a împărțit pe debitori în 3 categorii, în funcție de mă-
rimea proprietății: proprietate mică până la 10 hectare;
proprietate mijlocie până la 50 hectare și proprietate
mare în sus de 50 hectare.

Marii proprietari vor fi dați în grija cooperativelor,
cei mijlocii în aceea a băncilor actuale cari vor avea
reescont dela BNR., pe baza varantelor sau recoltei
gajate. Marea proprietate va primi credite dela Insti-
tutul Agricol de Credit Ipotecar.

Nu sa luat însă nici o hotărâre în ce privește pe
micii debitori aflați în conversiune, dacă aceștia pot
sau nu primi credite noi.

După cum se vede, legile cari ne sunt promise
prevăd toate ipotezele, fără aceea a existenței însăși a
băncilor, cari desigur că nu vor mai putea suporta și
potopul acesta de legi.

Reprimarea speculei. Un Consiliu de Miniștri,
ținut în ziua de 16 Oct., a hotărât să reprime ultimele
încercări făcute de urcări a prețurilor. Într'adevăr, în
ultimul timp se observa o puternică urcare a prețurilor
la aproape toate mărfurile, urcare justificată numai de
teama de devalorizare. Cu aceeași ocazie, guvernul a
afirmat încă odată hotărârea lui de a menține stabili-
tatea Leului și în același timp de a aplica dispozițiile
legii contra speculei pentru a pedepsi pe cei ce abuză
de o situație oarecum nesigură pentru a realiza bene-
ficii ilicite.

Guvernul a anunțat ca o măsură ajutătoare, luarea
de măsuri severe contra contrabandei care se exer-
cită pe o scară foarte întinsă. S'a mai anunțat dea-
semenea măsuri contra bursei negre, care funcționează

chiar în fața Băncii Naționale și aceasta nu e pentru întâia dată.

Preturile maxime. Revenim la vremurile bune, când afacerile merg bine și oamenii în iubirea de arginți trec ușor la excese. Specula care începe să-și arate colții e un semn că urcarea prețurilor e posibilă. E adevărat că în ceasul de față, teama de devalorizare e un alt motiv de speculă, teama de devalorizare.

Guvernul, dorește să fie energic și a decretat o serie de articole ca fiind de primă necesitate și pentru cari a fixat prețuri maxime.

Aceste prețuri vor fi fixate de către comisiuni județene, întocmite conform legii contra speculei. Le așteptăm cu toată nerăbdarea și ne e teamă să nu întârzie.

Rechiziționarea unei uzini în Paris. Cea dintâi măsură de rechiziționare de uzini, măsură de mult anunțată de guvernul Blum, a avut loc zilele acestea la Paris.

Uzina de materiale necesare armatei care fusese ocupată de o lună de greviști, după ultima modă de a face grevă, a fost declarată ca rechiziționată și va fi ocupată de actualii greviști în noua calitate de angajați ai statului. Uzina va fi condusă de specialiști militari.

Franța merge deci, după măsurile de până acum, cu un pas tot mai sigur prin dezordine și aplicarea doctrinelor lui Karl Marx, către un comunism cât mai perfect. Desigur că reacțiunea e mult mai grea pe tărâmul economic decât pe acel al armelor.

Asigurările agricole. În Franța, o țară industrială și aproape de socialismul marxist mult mai mult decât noi, problema asigurărilor sociale care la noi este demult rezolvată a determinat o mulțime de discuții și împotriviri și nu e încă lichidată.

Noi mergem mai repede și mai departe. Ministerul de Agricultură ne fericește cu un proiect de asigurări agricole *obligatorii* pentru fiecare agricultor, asigurări contra grindinei, contra incendiilor și pentru animale.

Taxele sunt fixate *relativ* mici, 30 Lei de vite mari, 20—30 Lei pentru oi și porci. Proiectul nu spune cât pentru găini și ouă.

Toată afacerea va fi condusă de o „Regie de Stat”, cu timbru, petiții și așteptări fără sfârșit.

Mișcarea aurului. Ultimele refaceri în materie monetară din ultima vreme au fost precedate de mari mișcări de aur, cari permiteau să se prevadă ceea ce urmat. Astfel în decursul acestui an Franța a pierdut 656 milioane dolari aur, din cari numai în

decursul lunii August, 200 milioane. Alte țări au pierdut mult mai puțin — astfel Germania pierde 5 milioane, iar Cehoslovacia 2 milioane. În schimb, Statele Unite au câștigat 425 milioane, Anglia 328 milioane, Belgia 27 milioane și Japonia 17 milioane.

Deci, ultimele măsuri luate, în special de guvernul francez sunt urmarea unor evenimente de lungă durată, cari au dus în mod inevitabil la ceea ce s'a întâmplat.

Cu această ocazie e interesant de amintit că Rusia a încercat, simultan cu devalorizarea francului francez, un atac asupra lirei sterline. Astfel Banca de Stat a Rusiei a vândut 5.000.000 lire sterline, sperând că va obține o scădere a cursului lirei. Operația, care lasă să se întrezărească o legătură între Rusia și evenimentele din Franța n'a reușit grație intervenției fondului de stabilizare a schimbului deținut de Statele Unite.

Bursa. E puțin decepționată că nu s'a făcut devalorizarea. Din cauza aceasta e în scădere, la valorile unde au fost mulți cumpărători, cari căutau să schimbe Lei cu alte hârtii probabil mai sigure. Inzestrarea a cedat cu 3—4 puncte. Valorile industriale au scăzut și ele ca și Banca Națională. În rezumat, tendința nu e încă definită și bursa nu știe încă ce să creadă despre ziua de mâine.

Dela „Solidaritatea”.

Aviz.

Consiliul de administrație al „Solidarității” în ședința sa din 26 Octombrie 1936, ținută în Sibiu sub președinția dlui Dr. Aurel Vlad, a decis amânarea adunării generale ordinare a asociației, care a fost convocată pe ziua de 8 Noembrie 1936 la Cluj în sala festivă a Camerei de Comerț, și anume pe ziua de 13 Decembrie 1936.

În 13 Decembrie 1936 adunarea generală a „Solidarității” se va ține tot la Cluj, în sala festivă a Camerei de Industrie și Comerț.

De altfel în numărul viitor al revistei va apare convocarea adunării generale ordinare, în toată regula, pentru ziua de 13 Decembrie 1936.

S i b i u, 26 Octombrie 1936.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.